

ŽVIRBLINIAI (5)

Volunginiai, medšarkiniai, varniniai, varnėniniai

Efektviausia volungės registracija iš balso gegužės-birželio mėn.

Medšarkės lizdo apylinkėse turi stebėjimo ir maitinimosi postus. Dažniausiai tai pavieniai krūmai ar medeliai, dideli akmenys, kuolai. Tai palengvina jų aptikimą, nes medšarkės mažai ir retai gieda. Efektviausias stebėjimų laikas gegužės mėn., tačiau paprastoji ir juodakaktė medšarkės perimvietėse laikosi dar ir liepos mėn., o plėšrioji bent birželį.

Varninių perėjimo statuso nustatymas efektyviausias balandžio mėn., kada medžiai nesulapoję ir lengviau pastebimi lizdai, o kuosos laikosi prie lizdavičių.

Varnėno perėjimo statusą patvirtina bet kokie stebėjimai tinkamoje buveinėje balandžio-gegužės mėn.

Išskyrus volungę ir dėl retumo plėšriąją ir juodakaktę medšarkes, visos rūšys lengvai pastebimos vizualiai. Kėkšto ir riešutinės balsai palengvina jų aptikimą. Visoms rūšims stebėtoms (ar girdėtoms) gegužės mėnesį galima suteikti atitinkamą perėjimo statusą.

Rūšies pavadinimas	Kur ieškoti?	Tipinis balsas	Specifiniai veisimosi požymiai
Volunginiai <i>Oriolidae</i>			
Volungė <i>Oriolus oriolus</i>	Lapuočių ir mišrūs miškai, seni sodai, kapinės, paupių želdiniai, rečiau miestų želdynuose. Nedideli miškeliai prie vandens, pievų ir laukų.	http://www.xeno-canto.org/species/Oriolus-oriolus	Aktyvi dieną. Peri birželio mėn. Lizdas auškatai medžiuose ant šoninių šakų, sunkiai aptinkamas. Laikosi aukštai medžiuose, efektyviausia registracija iš balso.
Medšarkiniai <i>Laniidae</i>			
Paprastoji medšarkė <i>Lanius collurio</i>	Pamiškės, kirtavietės, sodai, parkai, pakelės, upių slėniai. Didesni miškų ūkio medelynai, kuriuose yra žemos, tankios sumedėjusios augalijos plotelių ir aukštesnių medžių ar elektros, telefono linijų, tvorų, įvairių stulpelių ir kt. Renkasi tankias gyvatvoves.	http://www.xeno-canto.org/explore?query=lanius+collurio	Lizdo teritorijoje būna vienas ar daugiau dygių krūmų, medžių (gudobelės, laukinės kriaušės, erškėčiai) ar spygliuotų tvorų maisto sandėliavimui. Peri birželio - liepos mėn. Lizdas dažnai neauškatai (kartais žolynuose siekia žemę) medžiuose, krūmuose, avietynuose, kartais dilgėlynuose.
Juodakaktė medšarkė <i>Lanius minor</i>	Agrarinis kraštovaizdis su krūmais, pavieniais medžiais, alėjomis. Vengia miško.	http://www.xeno-canto.org/explore?query=lanius+minor	Aktyvi dieną. Peri birželio - liepos mėn. Lizdas dažnai neauškatai medžiuose, krūmuose. Lietuvoje labai reta, lizdas nerastas keliasdešimt metų.
Plėšrioji medšarkė <i>Lanius excubitor</i>	Aukštapelkės ir tarpinio tipo pelkės su retomis pušelėmis, mozaikiškas šlapių krūmynų-pievų-miškelių kraštovaizdis.	http://www.xeno-canto.org/explore?query=lanius+excubitor	Aktyvi dieną. Peri balandžio - gegužės mėn. Lizdas dažnai neauškatai medžiuose (ypač pušelėse), krūmuose.

Varniniai Corvidae			
Kėkštas <i>Garrulus glandarius</i>	Mišrūs ir spygliuočių miškai, mišo pakraščiai. Miestų želdiniai: parkai, kapinės.	http://www.xeno-canto.org/species/Garrulus-glandarius	Aktyvus dieną. Peri balandžio-gegužės mėn. Lizdas medžiuose, dažniausiai jaunose eglėse, kartais atvirose drevėse.
Šarka <i>Pica pica</i>	Paupių ir ežerų krūmynai. Laukuose ir pievose esantys krūmai. Kartais miestų skverai ir parkai, gyvenamieji kvartalai.	http://www.xeno-canto.org/explore?query=pica+pica	Peri balandžio-gegužės mėn. Pusiau uždaras lizdas įvairiuose krūmuose, rečiau medžiuose, dažniausiai neaukštai.
Riešutinė <i>Nucifraga caryocatactes</i>	Pušynai, eglynai. Labiau renkasi vidutinio amžiaus miškus. Kartais peri miestų rekreacinių zonų miškuose.	http://www.xeno-canto.org/species/Nucifraga-caryocatactes	Peri balandžio-gegužės mėn. Lizdas įvairiuose medžiuose, dažniausiai eglėje.
Kuosa <i>Coloeus monedula</i>	Miestai, gyvenvietės, miško pakraščiai, parkai, senos sodybos.	http://www.xeno-canto.org/species/Coloeus-monedula	Peri kolonijomis, rečiau pavienėmis poromis balandžio - gegužės mėn. Lizdas drevėse, įvairiose pastatų nišose, dažnai kaminuose, betoniniuose tuščiaviduriuose aukštos įtampos stulpuose, kartais inkiluose.
Kovas <i>Corvus frugilegus</i>	Gyvena artimoje žmogaus kaimynystėje. Kaimo vietovės, miestai. Rečiau kolonijos įsikuria atokiau nuo gyvenviečių-dirbamuose laukuose, pievose augantys medžiai.	http://www.xeno-canto.org/species/Corvus-frugilegus	Peri lengvai pastebimomis kolonijomis kovo - gegužės mėn. Lizdai įvairiuose medžiuose.
Pilkoji varna <i>Corvus cornix</i>	Gyvena visur, kur yra grupės nedidelių medžių. Ypač patinka arti gyvenviečių esantys pušynėliai. Apsigyvena gyvenvietėse ir miestuose.	http://www.xeno-canto.org/species/Corvus-cornix	Peri balandžio-gegužės mėn. Lizdas paprastai aukštai įvairiuose medžiuose.
Kranklys <i>Corvus corax</i>	Veisimuisi pasirenka nedidelius miškelius, bet gyvena didesniuose. Labiausiai renkasi pušynus.	http://www.xeno-canto.org/explore?query=corvus+corax	Peri kovo - balandžio mėn. Lizdas aukštai medžiuose, ant aukštos įtampos elektros stulpų ir atramų. Nevengia perėti pavieniuose aukštuose laukų medžiuose, kur lengva pastebėti.
Varnėniniai Sturnidae			
Paprastasis varnėnas <i>Sturnus vulgaris</i>	Renkasi ne biotopą, o lizdavietę. Peri visur, bet ne toliau kaip 2 km nuo maitinimosi plotų. Seni parkai, sodai, senų medžių alėjos, paupiai, ganyklose ir pievose augančių medžių grupės, kai iškelti inkilai.	http://www.xeno-canto.org/explore?query=sturnus+vulgaris	Rytais ir vakarais intensyviai čiulba. Peri balandžio - gegužės mėn. Lizdas inkile, uokse, drevėje, įvairiose pastatų nišose.

Kalendorius

T	Užima teritoriją, pradeda giesmę, tuoktuves
P	Deda kiaušinius, peri
L	Jaunikliai lizde
J	Jaunikliai neskraido / laikosi netoli lizdo, tėvai maitina jauniklius
?	Nėra duomenų

Lietuviškas pavadinimas	Mokslinis pavadinimas	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis
Volunginiai Volungė	Oriolidae Oriolus oriolus				T T T P	P L L J		
Medšarkiniai Paprastoji medšarkė Juodakaktė medšarkė Plešioji medšarkė	Laniidae Lanius collurio Lanius minor Lanius excubitor				T T P	P P P L	L L L L L L	L J J
Varniniai Kėkštas Šarka Riešutinė Kuosa Kovas Pilkoji varna Kranklys	Corvidae Garrulus glandarius Pica pica Nucifraga caryocatactes Corvus monedula Corvus frugilegus Corvus cornix Corvus corax			T T P P P	L L L			
Varnėniniai Paprastasis varnėnas	Sturnidae Sturnus vulgaris			T T P P P	L L L			